

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“

виносить: в Австрії:
на цілий рік . . . 24 K
на пів року . . . 12 K
на чверть року . . . 6 K
на місяць . . . 2 K

За границю:

на цілий рік: зі щоденною ви-
сылкою 7 долларів або 14 рублів;
з висылкою двічі в тиждень 6 до-
ларів або 12 рублів; з висылкою
що суботи 5 долларів або 10 руб.
Поодинокі числа по 10 сотників.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний дневник.

„Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руоче ми серце і віра руоче“. — 3 Русланових поем М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім
неділ і руских свят о 5 год.
по полудні. — Редакція, адміні-
страція і експедиція „Руслана“
при ул. Хмельовського ч. 15, II
поверх. Експедиція місцева
в Агенції Соколовського в паса-
жі Гавсманна.

Рукописи звертає ся лише в
попередню засторогу.

Рекламації лише неопечатані
є вільні від портя. — Оповідки
звичайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в „Надіс-
нім“ 40 сот. Подяки і приватні
додатки по 30 сот. від стрічки.

Престольна річ в делегації.

(X) Дня 24 вересня відкрив пісар тор-
жественно сесию делегацій престольною рі-
чю, котра була відповіддю на промови обох
предсідників делегаційних. Престольна річ
видержана в тісних рамках і доторкує ся най-
конечніших, поширюючи ширше пояснене за-
граничної політики міністрів заграничних
справ і его виводам. Коли хто сподівав ся
сам разом по престольній річці виводів про
політичні і дипломатичні почини гр. Берх-
тольда, то розчарував ся вельми.

Коротко і звязно пояснене престольна річ
внутрішнє і заграничне положення, обминає по-
дробщи і менше важні справи, а держить ся
лише важніших питав і вкстерігає ся за-
значувати справи в притиском, що могло би
викликати пересаду. Старанно дібраними ви-
словами, коротко але ясно, добре розважени-
ми, зображає престольна річ політичне поло-
ження міжнародне, так що не можна мати
ніяких сумнівів. А ся простота, точність і
ясність став найпевнішим доказом, що сам
монарх, котрий для своїх міністрів був нераз
важним досвідним стилістом, перевів останню
редакцію престольної річці.

Короткий натяк про добрі взаємини на-
шої монархії з іншими державами, а особли-
во з обидвома союзними монархіями, згадка
про воєнну розправу між Туреччиною а Іта-
лією і змагання до примирення між ними, кіль-
ка слів про події на Балкані і згадка про по-
чин гр. Берхтольда, котрий вже осягнув пев-
ний успіх, що всі держави заявили ся за
удержанем status quo на Балкані, а на остан-
ку легкий натяк про австро-угорську воєнну
силу, от і все, що можна було дізнатись з
престольної річці.

А всеж таки та звязність замість об-
мисного обговорення є далеко вимовніша, бо
не одно можна там вичитати між стрічками,
наколи сі слова порівняємо з подіями остан-

ніх часів на Балкані. Зараз в першій реч-
ку знаходимо рішучу відмову змагання, щоб
нашу монархію вмотати в неясне положення і
рознати в Італію, а рішуче зазначене, що
наша монархія буде й даліше непохитно дер-
жати ся тридержавного союзу, має тим біль-
шу вагу, наколи розважимо, що в Петербурзі,
Лондоні і Парижі були змагання в останніх
часах, щоб Італію з сеї дороги відвернути.
Але також в сторону Італії звернено бачність
на вартість для неї тридержавного союзу з
оглядом на скуплене французької і англійської
флотії на Середземнім морі має свою значінє,
щоби зазначити потребу дальшої витривало-
сти і поведання в будучині всяких ірідента-
ційних змагань.

Престольна річ зазначає змагання до
„удержання мира“, однак додає тут вельми
важкі слова „при обезпечі інтересів монар-
хії“. Сі слова мають вельми важне значінє з
оглядом на сучасне міжнародне положення,
наколи се поставимо в звязи з указкою „на
неясне положення на близькім Сході“. А до
того додає престольна річ замітку двічі по-
вторену про воєнну маринарку, що не є рі-
внудше з оглядом на час загального по-
множування воєнних флот.

Престольна річ є отже виразом дипло-
матичної обачности і військової простоти і то-
чности та знаменує влучно поважну хвилю
сучасну.

Лист з Відня.

(Реферати в рускій секції).

На рефератах згаданих в попередніх
числах „Руслана“ закінчено наради секції.
Здавало ся, що ще повинен найти ся час на
відчитанє прочих, котрі подаю низше, на ди-
скусію і відітні резолюції. Тимчасом ціла
руска секція скінчила ся надто по „рутен-
ски“. Вигідніше було мабуть деяким нашим

прочавам-інтелігентам оглядати особливости
Відня, різні естабліменти, або крімти ся Pil-
zner-urquell-ом, чим дошочувати ся від комі-
тетів устроюючих поїзку, покінчення умови
праці і їх вислід. Тому то і не прочитаних
рефератів остало чимало.

Ось они:

1. Богослови а опіка над молодежию.
2. Н. Т. Евхаристія а педагогіка.
3. Душпастирське значінє евхаристійних
місень і місень при Службі Божій.
4. Поміч жєнщини в душпастирській
службі.
5. Душпастирство по великих містах.
6. Історія переховання Н. Тайн в грецкім
обряді.
7. Потреба конкорданції грецького і лат.
обряду.
8. Найновіша фаза питання про епі-
клезу.
9. Житє в товариствах а Н. Т. Еуха-
ристія.
10. Царина красна Н. Т. Евхаристія.
11. Н. Т. Евхаристія і будучність Цер-
кви.

Они відітали по часті по тій причині,
що порядковий комітет не тримав ся озна-
ченого в програмі часу, бо хоча Служба Божа
через натовп людей до сьв. Сповіді протяга-
ла ся, всеж таки до обіду кілька рефератів
можна було прочитати, та ще і по тій причи-
ні, що коли після порядку покликувала пре-
зидія прелегентів, їх годі було віднайти.

Найліпше на тім непорядку і неточности
вийшли москвофіли, бо вуміли втиснути ся з
трема своїми рефератами в проценті три на
чотири.

Не дивно, що при такім складі референ-
тів і порядку не отворено ніякої дискусії, бож
годі було дискутувати нашим простим мужи-
кам, підчас коли їх пастірі лише в дуже ма-
ленькім числі явили ся на відчитань.

Оден о. Садовський, що заступав предсід-
ника, важив ся докнути кілька ядерних слів

в справі святкування Евхаристійного свята
з побідою Собського над бісурманами, котрі
то дві події німецькі бесідники в своїй секції
в Ротунді повязали разом на славу Польщі,
замовчуючи зовсім про Русинів, котрі в тій
обороні Відня не малу відітали прислугу. По-
кликуючи ся на історика Шуйського, виказав
він, що підчас коли Поляків було 12 тисяч,
козаків було 10 тисяч, котрі зовсім природно
пішли на перший огонь, липаючи дальшу
часть побіди польській шляхті, котра негодую-
чи на свого короля зібрала ся в дуже ма-
лім числі і то лише так звана ходоцькова
шляхта.

На тих словах і закінчено цілу нараду в
рускій секції, не розправляючи більше ані не
ухваливши ніяких резолюцій.

Аж ту нагло в „Reichspost“ дня 18. IX.
в середу, вичитую на мов превелике здавоно-
ня, що якийсь добросердний Русин, ратуючи
ситуацію, пустив до сеї часоспису слідуєчі
резолюції, будь то они були ухвалені на ру-
ській секції, що очевидно є грубою неправ-
дою.

Die Leitung der Verhandlungen oblag
dem P. Padowskij. Sämtliche Referenten ent-
legten sich musterhaft ihrer Aufgabe: diese
Konferenz förderte folgende Resolutionen
zutage:

„Die in der Zeit vom 10. bis 15. Septem-
ber am Eucharistischen Kongress zu Wien ver-
sammelte griechisch-katholische Geistlichkeit
der galizischen kirchlichen Provinz, in Wür-
digung der enormen Wichtigkeit und Bedeu-
tung der heiligen Eucharistie hinsichtlich
der moralisch-religiösen Erziehung der Schul-
jugend beschliesst: 1. Eine unter der griechisch-
katholischen Geistlichkeit der galizischen Pro-
vinz intensive Agitation zu entwickeln, damit
die Schuljugend zu einem möglichst often An-
nähern an den Heiland durch das heilige Kom-
munionieren, Adoration der heiligen Eucharis-
tie, zur Teilnahme an Vereinigungen in der
Art solcher, wie Herz Jesu Christi, der heili-

Подорож з Підваля на Сикетуску улицу.

Уже всі мої знакомі, — і ті, що за свої
гроші їздили над море, і ті, що їх за дармо
возив Canadian Pacific по Альпах, — описа-
ли свої вражіння з дороги і з вакацій. Тепер,
гадаю, уже можу й я описати свою подорож
з Підваля на Сикетуску улицу і поділити ся
з читачами своїми вражіннями. Сю подорож
відбуваю я що місяця хоч раз, отже можу
сказати депо більше, ніж земляки, що мало
бувають у Львові і не знають, на що тут пе-
редовсім годить ся звернути увагу.

Отже коли станете на Валях напроти
дому „Дністра“, подивіть ся наасамперед на
той коць на кури, що стоїть на буданку
„Дністра“. Я дивлю ся на него уже від кіль-
кох років і ніяк не можу собі пояснити, але
що він, бо хоч він і подібний до коцьки, але
я маю деякі сумніви, чи там кури є. Деякотрі
знакомі а „Дністра“ казали мені, що сей ко-
ць владжений для „Дністрових“ русалок, по-
етів і повістярів, між ними і для д. Яцю-
ва, щоб они, наслідивши над прозаїчними ра-
хунками, могли хоч на хвилину засісти бли-
ше поетичних зв'язів і відсапнути; другі ка-
зали мені, що туди лавить від часу до часу др.
Кость Левіцький, щоби подивити ся, що ро-
бить і думає намісник у себе дома. Скільки
на тім правди, не знаю, бо не слідив за тим,
але таємничий коць сяк чи так гідний ува-
ги цілої Русі, так дуже інтригує він всякого
подорожнього. Є він збудований в народнім

стилю у формі скрині і має велику тяку на
даху, котрої призначення також близьше не ві-
домо. Здасть ся, для ворон она.

Зрештою в будинку „Дністра“ найбіль-
ше гідна уваги ще величава салия в сутере-
нах и подвірю Первісно призначена она бу-
ла на арешт для непослушних урядників
„Дністра“ і се первісне призначення єї видно
по цілій єї плані і урідженню; просто світ
чоловікові не милій і бажавш потонути в
правднім Дністрі, коли увійдеш до сеї во-
нючої темниці.

Але гуманні думки дуже скоро вийли
верх у владителів сеї салі і они придумали
нішні кари для своїх урядників, а салию при-
значили на концерти, представлення, гімнасти-
ку і т. п. вправи тіла і духа. Гігієнічні урід-
ження сеї салі такі славі, що патріотичні
вражіння у гостей після побуту в ній відда-
вають ся що кілька днів в голові, в носі, в
ухах, в горлі і в ногах. В серці очевидно
також. Найцікавішою прикметою сеї салі є
те, що хоч у ній може помістатися лише
150 звичайних людей, але коли тут зійдуть
націонал демократи, то їх влізе ся наймен-
ше 500, стільки начислить їх певно „Діло“
і „С в о б о д а“.

В каменіці „Дністра“ гідні ще уваги:
шинок, прославлюваний колись віршами в
„Діло“ (за кождий рядок дістав поет гальбу
пива, але яке було пивно, такі і вірші), далі
Сокільський Базар, що страшенно дорого про-
дає вишивані краватки, хоч кождий поряд-
ний кавалер може дістати ще красніш за дар-

мо від дівчини; вікниці „Достава“ слава сво-
ім застереженням в статутах, що святках про-
давати можуть лише національні-демократи,
а християнським суспільникам вільно лише
молити ся до них. Зрештою в каме-
ниці „Дністра“ нема на що більше дивити
ся.

Ходім до Волоскої церкви! Ви певно
знаєте її. Має триста літ, а виглядає на три
тисячі літ завдяки фаховому консервованню.
З нових придбань, які я там зауважав і на
котрі кождий цікавий повинен звернути увагу,
се є у притворі „купіль солоамська“, велика
ванна на воду, збудована в старорускім сти-
лю, що у сій кадці кулає ся преподобний Нестор
і тому її тримають в церкві, але я тому не
вірю і не знаю, на що она тут стоїть. На
всякий випадок незвичайна каля, певно позн-
чена в музею Ставропільської Інститути. У
самій же церкві зауважав я старинні гігієні-
чні сплювачки коло кождого стовпа, себ то
скринки, майже на квадратний метер вели-
чини, з піском в середині. Коли в Галичи-
нок Шараневич розкопував фундаменти ста-
рих церков, то найшов єї сплювачки — і они
тепер у Волоскій церкві. Але на мою думку
такі антики повинні бути в музею Інститути
аа склом на доказ нашої старосвітської куль-
тури, а не ту в церкві. Зрештою мимо тих
величезних сплювачок в церкві як було бру-
дно, так є.

На церковнім подвірю побачив я дуже
хитре і основне звисканє площі під будову.

Все вже тут тісно забудоване високими до-
мами так, що стара церква від подвіря, і
так невеличка, що більш поменшала — а Ін-
ститут устатков сеї сходи і драбини на дах єї,
щоби діти могли туди лазити, бо на подвірю
вже занадто тісно і нема де бавити ся. Ши-
роко розперла ся тут колишня святаюрщина
і теперішня святаюрщина, уже й місяця їй
мало. Гудуть машини друкарні, розносять
славу святаюрщини, а про колишню славу
Ставропільї вчать учителі по гімназіях.

Де дів ся „торговельно-промисловий
дом“, що був тут коло церкви? Стільки ра-
вів я бачив его тут — і десь пропав без ві-
дома, а тепер на его місці православна (ор-
тодокс) фірма: „Купфершмід“, яка однак уже
переносить ся до своєї власної каменіці. Ста-
вропільї оголошує на вікнах, що готова шти
„вз найми“.

Се мене дуже зажурило. Колись була
тут книгарня, що продавала книжки відпові-
дно до того, як добувала ся до спорту маґа-
зину, так, що „Русалку Дністрову“ в 1837. р.
продавала 1890. р., а тепер в иншій місці,
може добула вже й друка з 18-ого століття.
Потім на місце книгарні прийшов сей „дом“,
що продавав збіжжє і цибулю і всячину —
і „вдруг“ дом пропав, а на его місце Купфер-
шмід, а по Купфершміді „найми“.

Замічательное совпаденіє і удручитель-
ное впечатлініє! Так не повинно бути; лю-
безніші москвофіли повинні на торговницю
возити не лише свій істотно-русский патріо-
тизм, але й те, що другі вивозять: збіжжє, на-

gen Eucharistie u. dgl. angespornt wird. 2. Der Vereinigung der Geistlichen zur Anbetung der hl. Eucharistie beizutreten, für diese, sowie für Verbreitung der Liebe und der Zahl der hl. Eucharistieanhänger tätig zu wirken. 3. Das eingegangene Organ der griechisch-katholischen Katecheten „Katechetyczny misiaczyk“ (Monatschrift der Katecheten) wieder ins Leben zu rufen und es zum Organ der gesamten griechisch-katholischen Geistlichkeit zu erheben, insbesondere für Pfarrer jener Gemeinden, in welchen die Pfarrer den Religionsunterricht in den Volksschulen zu besorgen haben. 4. Eine Agitation zu entwickeln, damit die griechisch-katholische Geistlichkeit in eine gesellschaftlich-freundschaftliche Beziehung mit den Volksschullehrern tritt.

Als Mittel zwecks Durchführung dieser Resolution wird empfohlen: a) Entsprechende Referate bei den Diözesan- und Dekanatszusammenkünften, b) Die Errichtung und Abhaltung, und zwar zu mindestens einmal alljährlich — von katechetisch-pädagogischen Kursen in Lemberg oder in der Provinz;

c) das systematische Veröffentlichen der Ankündigungen und Informationen von Artikeln pädagogischen und wissenschaftlichen Inhalts aus dem Bereiche der Katechetik und orientalen Kirche in der christlichen Tagespresse insoweit, bis der „Katechetyczny misiaczyk“ wieder erscheinen wird, wie auch das Popularisieren der hl. Eucharistie im Volke durch Veröffentlichung von Artikeln eucharistischen Inhalts, im Wege der „Osnowa“, „Misyonar“ und „Chrystianskyj Holos“ (Katholische Zeitschrift), ferner die Herausgabe von Broschüren.

Das Eucharistische Komitee wird bevollmächtigt, mit der Durchführung dieser Resolution die Vereine „St. Joannes Chrysostomus“, „St. Paul“ und „Verein der Katecheten“ zu betrauen.

Вже в самій наведеній резолюції ясно виходить, що вона владжена доривочно, одною особою, і то за кулісами, а не в присутності учасників секції і без їх згоди.

В той спосіб закривати свою нездарність і ратувати свою честь, то лише було не зазначати жадної секції, або навіть не було потреби цілком їхати до Відня.

І знов обізвуться голоси на ті гіркі слова правди, що „Русла“ клеветників духовенства. Нехай і так буде, але найпам'ятають о тім, що лише у них може бути правда клеветкою.

Тому мимомого, що те відслонене є і є крайню поганам свідомістю нашої дезорганізації, байдужості і почути обов'язку і мимомого, що наші вороги можуть ту слабу нашу сторону використати до своїх цілей, ніякої не було потреби з тою справою скривати ся за параван, бо чейже так даліше не може і не повинно бути. Коли є яке політичне віче,

ву, перець і т. д. Але видно, що то не поплачує, а заробити можна і на самій друкованій рекламі для себе — отже промишляють люди, як хто уміє, і торгують, чим хто має, хто збіжмє, а хто душею.

Ставропільська книгарня тепер на розі доми. Не знаю, як їй веде ся, але зверху она по змові російська. Стара, безсмертна московська література: Білоусові сонники і небесні листи і Наумовичів „Людє Заливайко“ у вже цюди, є ватомість на виставі картини з портретами рівнож російських авторів, є навіть портрети Шевченка такі страшні, що поет сам себе не пізнав би, але чи є в книгарні і твори сих письменників, я не питав ся. Також не знаю, чи заряд книгарні вже перешукав свої триста літні магазини; я гадаю, що в них повинно би бути багато цікавого і цінного в давних часів.

Збирала мене ще охота піти до Ставропільського музею, але був замкнений, отже я лише вгадав добрим словом пок. управителя музею, проф. Шараневича і його виклад в історії в університеті, як під Віднем „So-bieski rzucil się na Turków, jak lew, wyciuchając okrutnie ogonem...“ Менув ся старий добряга, а тепер на його місце і таких нема, як він був... Теперішні московфіли зовсім того не бачать, як они перевели ся, як мало у них талантів, учених і поважних людей. Всі поробили ся агітаторами, віддають себе „в найми“ — і се альфа і омега їх мудрости...

(Конець буде).

то по бесідах, завичайних, якжеж домагаються священники патріоти, щоб ухвалити відітні резолюції і як розпинають ся за ними і як точно їх укладають і які телеграми висилають, коли треба аманіфестувати перед друзями — а тут було до 600 людей і жаден з патентованих патріотів не здобув ся на красу і свідомішу резолюцію, чим та ляконічна в горі наведена, або не зажадав держати ся приписаного порядку дискусії і ухвалення резолюції самими учасниками?

Щож се? Деж ті славні комітети, зложені з докторів богослов'я? Коли не чули ся на силах відповісти тій високій задачі, нехай би були допустили других до роботи, а не забирали в свої руки монополі і полемізуючи лише, кидали лише словами та фразами.

Проту подивити ся пр. на таку ческу секцію, або словіньку, або яку там яншу, який там порядок, почавши від провідництва самих абортів а скінчивши на самих резолюціях.

А у нас навіть провадити не було кому — в останній хвилі аж оглядали ся за ним і саджали на превиди, хто був найближче.

Тай з того має бути слава Ісусови утанови в Найсв. Т. Евхаристії?

Вистава домашнього промислу в Колонії під протекторатом їх ц. і н. Високости Архієпископа Карла Франца Йосифа і Архієпископа Зита від 21. до 30 вересня 1912

З делегаций.

Угорська делегация.

В військовій комісії угорської делегации виступив міністер війни ген. Авфенберґ експозе. На вступі подякував за ухвалення військового закону. Далше зазначив, що від останнього експозе нічого не змінилося в спільній армії під матеріальним оглядом. Обговорював військовий бюджет, уложений зовсім в рамках програми для армії і моринарки на роки 1911—1915. Переведено як найбільшійощадності і військовий зарплат до мінімуму більшість вдатків, як прим. на фортифікаційні заарядження.

Міністер вивисив подрбно вплив військової реформи на бюджет і широко обговорив справу підфіцирів. Потрібне є збільшене посяд в прилюдній службі в службових підфіцирах, через втягнене в сей обсяг також посяд в самоуправних властях, громадських, як також в приватних підприємствах. Потрібне є далше утворення фахового корпусу підфіцирів. В цілі уділення вислуженням підфіцирам середників до життя будуть потрібні фонди. Дотичні переговори вже зачали ся.

Міністер вказав на потребу вимодернізованія закону в справі заосмотренія військових осіб, передовсім вояків і їх родин, в разі нещасливих випадків в службі. Також в тій справі ведуть ся переговори, як не менше в справі зрівняння емеритур влів по військових, померлих перед 1. цвітня 1907 р. з новими емеритурями.

Австрійська делегация.

Військова комісія австрійської делегации полагодила вчера бюджет моринарки.

Командант моринарки Монтекукулі заявив, що бюджет моринарки можна назвати правильним. Підвищене о 3 і пів мільона корон, яке виказує сей бюджет, пояснює ся подорожнім середників живности і поліпшенем харчу для моряків. Командант моринарки зазначив при тій нагоді, що для моряків перший раз в сім році достарчено в малій кількості аргентинського мяса.

Відтак обговорював подрбно бюджет моринарки. Новий дреднаут „Viribus Unitis“ від був саме пробну їаду, на загальне вдоволене, виказуючи вісім десятих морської милі більше шкортости, ніж було контрактно уложено. Не має значіння се, що корабель при більшім обтяженю занурив ся в воду о 4 центиметри глибше, лугає ся се також у англійських і італійських кораблів. Другий дреднаут „Tegethoff“ буде в марці 1918 р. спущений на воду, третій в половині листопада, а четвертий будований на Угорщині має бути спущений на воду в липці будучого року, але держане сего останнього речинця є сумнівне, бо та сама фірма, що будує сей дреднаут, будує також 6 торпедовців, котрих будова буде припізнє-

на. Командант моринарки заявив далше, що уважає австро-угорську флоту кичевою для охорони берегів. Від сей цілі є ми однак дуже далеко. Всі держави навіть найменші старають ся скріпити свої морські сили. Се повинно бути осторогою для Австро-Угорщини, щоб також ішла сею дорогою.

Дел. Екснер прийняв з подякою виводи команданта моринарки до відома, обговорював справу купна заграницею вугля і зфти до опалювання кораблів, признаючи слушність командантові моринарки, що в даних умовинах справджує вугіль і нафту з заграпаці.

Дел. Немец навів ряд жалоб в справі поведень в робітниками корабельного арсеналу в Полі. Жалував ся на будову кораблів, та критикував політику, яку веде ся в Австрії зглядом південних Славян, що утруднює становище монархії на балканським півострові. Вніс резолюцію з візванем правительства, щоб порозуміло ся з иншими правительствами, щоб було заборонено кидати бомби з літаків.

Дел. бар. Гілянц заявив, що сильна флота є в головним інтересі монархії, в інтересі удержання торгівлі.

Дел. Шумаєр жалувал ся на зріст бюджету війська і моринарки і заявив ся за спровадженням аргентинського мяса.

Дел. Козловський заявив ся за удержанем програми будови флоту, уложеної в 1911. р. Задачею моринарки повинна бути оборона берегів монархії і піддержане світової торгівлі. Бесідник є проти спровадження для моринарки аргентинського мяса, а за покриттям зазотребованія моринарки дорогою своєї пр. дукції.

Гр. Лятур поручив ухвалити флотовий закон з всіма плянами зряду моринарки що до будови кораблів.

Гр. Скарбек домагав ся, щоб зряд моринарки угляднював при доставках по змові виключно кравецький промисел і рільництво.

Командант моринарки адмірал Монтекукулі уділював поясненія що до всіх порушених справ підчас розправи і відповів на вводи делегатів що до консерв, фарб, олів і т. д. а Галичини, а знова що до вугля звернув увагу на значну різницю в цінах межі вуглем спроваджуваням з заграпаці, а вуглем з остравських копаєнь. Так само має ся річ що до кипячки: спроваджуваня кипячки з Констанци а купованя кревеолі.

Після сего прийнято бюджет моринарки з внесеними резолюціями.

Просимо домагати ся „Руслана“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і приєднувати нам нових передоплатників в кругах своїх знайомих.

Політичний огляд.

Заграниця.

На полудневім Сході нависли знова грізні чорні хмари. В Македонії кипить. В македонській наредній печаті слідно велике невдоволене, що великодержави не хотять погодити ся на самоуправу Македонії. За невдоволеням йдуть вчинки розпукки. З різних сторін доносять про вибухи бомб і динамітних набойів, а турецьке правительство визначило нагороду для жовнірів, селян і кожного, хто би причинив ся до перешкодження динамітним замахам. На турецько-болгарським пограничю не минає дня без оружної перепалки.

На сім тривожним тлі зарисовує ся донесене з Полтави, що тамошні болгарські і сербські робітники одержали від своїх правительств за посередництвом консуляту візване, щоб протягом 10 днів повернули до вітчизни.

Не меншу вагу прикладають до великих турецьких маневрів, що відбудуть ся в околиці Адриянополя, Солуна, Монастира і Коссова.

Італійсько-турецький війна, мимомого всіх прощотв не видно кінця. Мироті переговори, що ведуть ся в Швейцарії між представниками обох правительств вже кілька разів мало що не перервано; а й тепер не видно ще признаків на усолі. Тимчасом в Триполі далше йде підіздоза війна; гинуть малі військові відділи, але се на перебіг війни не багато впливає.

Просимо відновити передплату.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В п'ятницю: руско-кат.: Воздвиж. Т. Кр.; римо-кат.: Косми і Дам'яна. — В суботу: руско-кат.: Никити; римо-кат.: Вацлава. — В неділю: руско-кат.: Йосафата; римо-кат.: Михайла Арх.

— **Міністри у Львові.** Вчера приїхали о 845 год. в Пшеворска міністри Трнка і Длугош до Львова. На хвилю перед приїздом поспішного поїзда зібрали ся на львівськй двірці представники властей. Межи иншими видно було вамісника гр. Божиньського, місто-предсідника крайової Ради шкільної д-ра Дембовського, предсідника міста Наймана, директора поліції д-ра Райнлендера, а в Русинів посила д-ра Евг. Олесницького. Поїзд прибув до Львова з 20 хвилями опізненем. З салюнового воя висів вперед міністер Длугош, а за ним міністерський місто-секретар Е. Найман. По хвилі явив ся в дверях другого воя міністер прилюдних робіт Трнка. Обоє міністрів повітав намісник др. Божиньський, почім представив мін. Трнці зібраних на двірці достойників. Гості прибули до Львова в святих, фракowych одягах, тому, що задержували ся по дорожї в Пшеворську, де звідли тамошню цукроварню і були в гостині у посла Авдрія ки. Любомирського, почім просто удали ся на дворець і поспішним поїздом відїхали до Львова. З двірця удали ся гості повозами до міста. Міністер Трнка замешкав в намісницькій палаті, а мін. Длугош в своїм мешканю. Урядники, які беруть участь в прогульці, замешнали в готелі.

— **В справі українського університету.** Вчера явивсь послі др. К. Левичкий і Василько у міністрів Гуссарєка і гр. Штірґа і конферували з ними в справі цісарського відручного письма. „Slav. Kogtesp.“ доносить, що мимомого заповнені міністри про найліпші наміри правительства в сій справі, посла висловили невдоволене, бо правительство за поволи посуває університетську справу вперед.

— **Речинєць склика-я державної ради.** „Die Zeit“ доносить в парламентарних кругах, що з оглядом на політичне положенє не буде державна рада скоро скликана. Коли би переговори в Празі і Львові давали надію, що прийде до успішного вислїду, то державна рада зібрала би ся аж в листопаді. Се становище вивисить правительство на радї сеніорів, яку скликає на день 7. жовтня.

— **До „собрания общества Кичновского“ у Львові.** про яке ми вчера вгадували можна сміло піднести закид, що мимувало ся оно з своєю ціллю, бо в просвітних зборів стало оно політичним вічем. О. Сенік, вибраний предсідником „собрания“ замітив, як читаємо в „Галичанині“ — „що треба поступати „подлуг“ напрямку вітру (!), Ос. Труш з Ярославна, агітатор Нічай з Чех, посол Марков, друживник Гецев розвели формальну дискусію в агітаційним напрямі за російською мовою так, що аж прав. комісар мусів вимушувати ся.

Передвчерашні збори ще раз потвердили, що „общество им. Мих. Качковського“ під покривкою просвітної діяльности працює в хосев „еднолі, великої Ресні“.

— **Ювілей о. Петра Скарги в Іржаві.** Торжественно обходять Поляки 500-літній ювілей найкрасшого свого проповідника і патріота о. Петра Скарги. Ціле місто прибране, а з усіх земель давньої Польщі зіїхали ся представники польського народа, щоб поклонитись памяті славного мужа. Імя і діяльність Скарги адушена тісно з початками Унії на Руси, якої він був великим речинком.

— **Нові приписи о кінематографії.** На основі нових приписів о кінематографічних представленнях, заострено передовсім приписи що до уділення дозволу на отворенє кінотеатру. Такий дозвіл буде від тепер видавати ся найбільше на три роки, при чім першєство до его одержання буде мати підприємство, котре часть доходу призначить на цілі прилюдного добра. Значить, що при уділюванні дозволу будуть угляднені в першій мірі всякі стоваришенія і корпорації, а аж на другім пляні приватні одиниці. Щоби запобігти надужитям в дозволах на отворенє кінотеатру, має бути поставлена умова, що сей, що одержить дозвіл, має безпременно зачати се підприємство на власну руку і на свій рахунок.

При уділюванні дозволів буде звертати ся увагу головню рід входячих в їх програму продукцій. Одержане дозволу на отворення кіно-театру, в якого програму входять лише сцени з природи і щоденного життя, не буде трудне; зате подання о дозволі на драматичні і сензаційні представлення, можуть бути зовсім відкинені або уявлені лише під певними острими застереженнями. Устроювання представлень т. ав. „лише для мужчин“, може бути зовсім заборонене, а з гори в заборонене реклямоване таких представлень.

Кожний фільм, призначений до прилюдної продукції, мусить підлягати, так як доси, цензурі політичної влади. Цензуру ту має виконувати комісія, аложена з 5 членів, в котрої склад будуть входити: представник поліції і краєвої Ради шкільної, два представники гуманітарних стоваришень, які займають ся вихованем молодіж, вкінці оден судія.

Число уділених в одній місцевині концесій на кінотеатри має залежати від числа мешканців сеї місцевини, або що оден кінотеатр має припадати на точно означену скількість населення. При уділенню концесії має засягнути ся опінії заряду громади.

Найновіший і зовсім новий є принцип, що відноситься до участі молодіж на кінематографічних виставах. Доси вільно було молодіж навіть вище 14 літ ходити на всі кінематографічні вистави, очевидно в товаристві старших осіб. Тепер же заборонено молодіж вище 14 літ звідувати кінематографію взагалі. Лише на деякі вистави, коли надійшла власть згодити ся, можливе є допущення і підтримка.

Ось в головних начерках зміст нових принципів що до кінематографів, які належать повитати з признанем.

— **Господарка Т. S. L. Tow. Szkoły Ludowej** удержує: 2 реальні гімназії, 2 учит. семінарії, 1 курс приготівляючий до семінарської матурі, 5 виділових шкіл, 11 нар. шкіл, 250 експонованих клас (на креслах wschodnich), 3 промислові школи доповнюючі, 1 школу жіночого господарства, 1 жіночу торгову школу, 40 курей промислово-торгових і заводських, 45 шкільок, 114 курей для безграмотних, 17 захоронок, 20 бурс, 17 шкільок для терміноватих, 49 людських домів і 2400 читальень. Форса Т. S. L. звернена була передовсім на „kresy wschodnie“. Не маючи відповідних фондів загнуло ся Т. S. L. в довги, які з кінцем 1911. р. вносили 327.732 К, а з кінцем 1912. р. добилижуть до 600.000 К. Тепер зрозуміло, чому встав такий напір на громадські ради по селах, щоб класи Т. S. L. брали на громадський апл. на краєвий етат, бо Т. S. L. грозить банкрутство на цілій лінії.

— **Із галицьких болів.** На головнім двірці у Львові найдено селянку Олену Глевко, зведеною довгою подорожжю. На допитах в поліції сказала она, що вертає в Америку, де грозил її голодова смерть. Разом з нею їхав також її муж, та він остав в Амстердамі і лежить там хорий в ліжвиці. Несчастна жінчина, якій не достало вже грошей на дальшу дорогу, походить із Старої Жучки на Буковині. А нммо того переселенний рух в Галичині не перериває ся.

— **Смерть німецького амбасадора бар. Маршала.** З Баденвайлер, в Бадені, доносять, що там помер, будучи на лічненню німецький амбасадор в Лондоні, бар. Маршал ф. Біберштайн. Покійний уродив ся 12. листопада 1842. р. в Карльсруге. З початком посвятив ся був судовій кар'єрі; потім звернув ся до політики, а вкінці до дипломатії. В 1890. р. іменовано його секретарем держави в міністерстві заграничних справ, в 1894. р. міністром держави, а в 1897. р. амбасадором в Царгороді. З післяництвом бар. Маршала, якого іменовано амбасадором в Лондоні по гр. Вольф-Метерліхови, лучило німецьке правительство великої надії, думаючи, що сему славному дипломату вдасть ся довести до порозуміння межі Німеччиною а Англією. Будучи перед тим німецьким амбасадором в Царгороді, тішив ся величезною повагою і віддав на тім становищі величезні прислуги своєму правительству. Їм головню приписують скріплене німецько-турецьких відносин і скріплене становища Німеччини в Туреччині.

— **Несчастлива пригода самоїзда** З Шварца доносять: Кн. Рене пармеський, жертва катастрофи самоїзда коло Вінер-Найштадта, боре ся зі смертю. Коло хворого вібрала ся ціла князя родина; прибув також архієп. Карло Франц Йосиф в аркієп. Зитою, сестрою кн. Рене.

— **3 жита цїсаря.** Будапештський денник „Politisches Volksblatt“ містить отсі займаючі подробиці про побут цїсаря в Ішлі: Підчас свого побуту в Ішлі, жита цїсаря начеб в якій скляній палаті, де можна слїдити его кожний крок. Що раз виходить монарх на годину на прохід через луки і поля. Виходить все в білої, з палицею в руках, якою однак ніколи не підпирав ся. Підчас проходу бесїдує старенький цїсар дуже живо з своїм о-круженем. Проходу ніколи не занедбував, хибав сему перешкаджала слота, або заборонив его прибічний лікар др. Керцль. Агенти і жандарми, які в спосіб зовсім не звертаючий уваги, бережуть дороги, куда відбував цїсар прохід, нерадю стрічають цїсаря, що зближають ся до монарха, але мають строгий приказ не перешкаджати нікому і не усувати нікого, хто своїм поведенем не викликає підозріння. Такий приказ видав цїсар вже перед кількома роками. По полудні зїздить майже що дня цїсар в отвертій повозі на лави, а вечером вертає уляцею Ебензе, куда проходить монарх в отвертій, без огляду на погоду, повозі, в ловецькій одязі і в традиційнім стирійським капелюсі, якого уживав цїсар вже від много літ. В тім капелюсі малював его портрет малляр Гороніц. Коли одного разу вложив цїсар сей капелюх на голову, сказав з усміхом до малляра: „Не думайте, що се є мій одиникий капелюх, я маю ще й інші!“ Коли цїсар вертає з ловів до Ішлю, курить звичайно папіроску. В Ішлі знають все також про кожний крок цїсаря в середині вилі. Особи в его окруженні радо розказують про різні подробиці з життя монарха, а служба, що має все живі зноски з мешканцями, розказує також про все, що діє ся в вилі. Зовсім зрозуміло, що кождою подробицею слухано з як найбільшою цікавостю.

Всі ті вістки доказують, що цїсар тішить ся так добрим здоров'єм, яке у людини, що перейшла 82. рік життя, мусить викликати великий подив. По довшім часі хотів раз цїсар бути в тім році в театрі в Ішлі. Вибрано отже відповідну штучку і день. Незнати, чи се в наслідок звичайного старання котрого з дирекції урядників, чи також за почином самого директора, означено початок штучки на 7. год. вечером. Се стало ся тому, що цїсар після військового звичаю їде скорше спати. Сего дня приказав вечером цїсар, щоб все приготувати, бо о 1/8. год. поїде до театру. На се сказали монарху, що з оглядом на заповіджене ним прибути, представлено зачинає ся о 7. год. Хто так зярядив? — спитав цїсар. Ціла справа скінчила ся на тім, що цїсар не поїхав до театру і не був в нім через весь час побуту в Ішлі. Від кількох літ читає сам цїсар денники. Перед тим предкладали йому лише витинки з часописів. На его бюрку лежать що дня два денники.

Кілька разів на день убірає монарх свої в рїг оправлені очі, читає денники і підчеркує собі деякі уступи і патає про їх значіння або директора кабінетної канцелярії бар. Шісла, або генерального ад'ютанта гр. Пара. Що се значить? — питає. Чи се правда? Чому я нічо про се не знаю? Тоді нема викруту. Цїсар хоче, щоб его інформували про найдрібніші річи. Одного разу прийшло до немилі сцени, коли цїсар вичатав в часопис, що на двірськїм обіді має бути оден чужий князь. Про се мали вложити цїсареві авіт шойно в тім дні. Монарх рішучо застеріг ся проти сего, щоб він дізнавав ся шойно з денників про справи, в яких з его стороны не наступила ще ніяка постанова. До міністрів відносять ся цїсар без ніякого двірського церемоніялу. Підчас его побуту в Ішлі мають до монарха его міністри все приступ і дуже часто проводять цїсар в їх окруженню довгі хвили.

В тім році помер довголітній надворний фризьер цїсаря. На его місце покликано одного фризьера в Відні, який гольть цїсаря що дини. Є се правдивий Віденьчук і як фризьер уважав за свій обовязок, бавити цїсаря підчас голєня оповіданем різних новинок. Охочо рівнож говорить про політику, а в своїй ревности доходить нерас так далеко, що питає цїсаря про гадку. Цїсар тоді звичайно не чує сего питання. Сего року був сей фризьер в Ішлю дуже займаючою особою. Ніколи однак не надужив свого становища і все дуже вірно розказував про се, що діє ся в Ішлі.

Тепер урядує цїсар в Шенбруні, відки надходить вже вісти з его окруженя дуже скупо.

— **Чесні суфразіетки.** З Оломуця доносять: Віче всіх товариств ческих жінок ухвалило резолюцію до правительства, щоб внесло в державний радї начерк в справі виборчого права жінок. Рівночасно ухвалено візвати ческих послів, щоб вплинули, щоб пос. Кунетичка одержала затверджене мандату.

— **Загадочна недуга.** В кількох віденьських шпиталях заведужало много лікарів, пацієнтів і дозорців на якусь незвісну жодукову недугу. Дослідженем причини займають ся лікарі від кількох днів. Прачиною не може бути харч, бо хвороба появил ся рівночасно в многих шпиталях. Має се бути нова інфекційна хвороба.

— **Австрійські державні залїзничі.** Після статистики виданої міністерством залїзниць, збільшив ся в 1912. р. як особовий, так і тягаровий рух досить значно. В часі від 1. січня до 31. серпня перевезли особові поїзди 89,309,190 осіб, а тягарові 51,052,400 тон. Особові поїзди принесли 131,134,100 К, а тягарові 374,315,900 К доходу, разом 505,470,000 К. Минулого року в тім часі вносила дохід 465,216,417 К, ріжниця отже в хосен 1912. р. вносить 40,253,583 К. В часі від 1. до 31. серпня перевезено 14,705,900 осіб і 6,868,800 тон товарів. Дохід вносили 21,490,100 і 50,390,200 К, разом 71,880,300 К. В тім місяці вносили ріжниця в хосен 1912. р. 5,905,204 К. Товаровий рух підїс ся головню завдяки більшим пересовам збіжя в Росії, вугля, вапна і роши.

— **Хто марує неумити,** замість зложити їх на Р. Т. П., марує загальне добро.

— **Висади спису населення в Німеччині.** Всіх мешканців в Німеччині було до 1. грудня 1910: 64,925,993. З сего німецьких горосан було 63,664,341, а 1,259,873 чужинців, не числячи 1,779 осіб, яких державної приналежности годі було ствердити.

— **Убийство, чи самоубийство?** В неділю найдено на залїзничім шляху межи стаціями Туркою а Нижньою Яблінкою тіло в зовсім розбитою головою тартакового робітника, Франца Вільча з Турки. Доходження в тій справі вказали, що в тім випадку зайшло самоубийство. В суботу вечером об'явив Вільчек перед приходом вечірнього поїзда, їдучого з Турки до Саянок, ненормальний стан і видно, що він мусів в приступі божевіля нинити ся під колеса поїзда, а що було тоді темно, ніхто із залїзничої служби не міг его доглянути.

— **Бійна адвокатів в суді.** Позавчера був львівський повітовий суд виданням неаби якої авантюри. Після приговору посварили ся адвокати і сторони — всі жади — до такої степені, що почали фізично доправдуватись. Не помогла і судова прислуга. Від кулачного бою прийшло до палиць, парасоль і т. д. Найсильніший а герої адвокат др. А. викинув противників сходами з 3. поверху; на сїм вишшов найгірше др. П., що стратив в борбі шапку, очі, парасоль і золоті зуби. Лице его запухло від побойв. Ціла справа опинить ся в III. секції.

Оповіді.

— **Вибори до повітової ради в Станіславові** відбудуть ся в жовтні в слїдуючїм порядку: із групи сільських громад (6 членів) 4 ого із міст і місточок (12 членів) 6-ого, із групи найвище оподаткованих (7) 8-ого, а вкінці з групи більшої пообістої (1 член) 1. жовтня.

— **Позір! Соколи і Сїчі VIII. області** (повіт: Чортків, Гусятин, Бучач і Заліщики). Приса-дуючи, що соколісько-сїчовий адвиг VIII. області відбуде ся в неділю дня 29. с. м. в Кошичанцях визнаємо, до корпоративної участі. Все вперед! Вої враз! Гаразд! За старшину „Сокола“ в Чорткові: І. Косак голова, А. Сернечкий справник.

— **Філія Краєвого Товариства господарского „Сільський Господар“ в Яблоніві** уряджує при підмові Головної Ради Товариства в днях від 7.—9 жовтня 1912. р. курс господарско-ветеринарний в Яблоніві.

Провідник сего курсу є Володимир Чубатий, ветеринарний лікар з Дрогобича, вголосить слїдуючі виклади, супроводжені демонстраціями на фантомах, таблицях і ветеринарних інструментах:

1) Плекане зівріат домашних. — 2) Хороби зівріат домашних в наслідок злого плекання і їх лічєня. — 3) Хороби заразливї в приміненем закона та в демонстраціями

заразлив. — 4) Поміч тїльній корові в демп-страціями на фантомах. — 5) Поміч в наглих випадках в демонстраціями на живих зівріатах. — 6) Купно зівріат домашних на торзі з демонстраціями на живих зівріатах. — 7) Про хороби зівріат, при котрих можна купно уневажнити або жадати відшкодованя. — 8) Про хибя молока. — 9) Розвінчання віку у зівріат.

Курс обнимати ме рівнож реферати з господарства, з садівництва та бжільництва. Просимо проте, щоб в кождого доколичного села явилось як найбільше учасників. Учасники з дальших сіл одержать даром нічліг, а менше зможні одержать і підмогу на харч через цілий час траваня курсу. Учасники курсу одержать свідощтва відбугото курсу. Зго-лошувати ся належить найдалше до дня 7. жовтня с. р. до години 8. рано, то є в поне-ділок у голови Філії д-ра Кирила Трільовско-го, адв. і пєсла в Яблоніві або секретаря Ва-сяля Феяюка. — **Виділ Головної Ради Крає-вого Товариства господарского „Сільський Господар“ у Львові.**

— **На приватну укарїнську гімназію в Белзі** зложили дальше отсі Вл. Доброді (в коронях): Микола Андрущак в Корчева 1, Яким Бродюк в Тяглова 1, Роман Кіт в Вишлова 1, Федь Ситник в Осердова 5, Яким Стадник в Сулимова 1, Мих. Лісецький в Белза 1, Тома Оленшак в Довжнева 1, Андрій Давидок а Себєчова 1, Андрій Бродюк в Тяглова 1, Пе-тро Цюх в Сулимова 1, Микола Лісецький а Белза 1, Захарко Обєртас в Остобужі 1, Лу-ка Климчак в Лещкова 3, Іван Вашишин в Куличкова 20, Микола Бордун в Белза 2, Ан-дрій Баюк а Махінєва 2, Яким Серєдох а Тяглова 3, Гриць Рудаш в Цєблєва 20, Андрій Покидько а Вербіжя 1, Роман Остапик а Тяг-лова 1, Федь Багнюк в Гільча 10 К, Сафат Наконєчний а Цєблєва 10, Панько Бїгун в Куличкова 5, Гриць Богун а Цєблєва 50, Іван Гофрик в Белза 10, Гриць Гїлдик а Махінєва 2, Володимир Петришин а Цєблєва 20, о. Мкр. Лаворшак в Осердова 10, Мих. Бенюк в Остобужа 1, Федь Дзєрук а Жужєля 1, Гнат Воробїй а Перемислова 1, Дадько Журавель в Перемислова 1, Гриць Заворотюк а Стай 050, Стефан Лєшук в Ворохті 1, Іван Миха-люк в Прусисова 1, Іван Жарський в Белза 1, Еміль Когут а Довжнева 2, Іван Покидько а Вербіжя 1, Лука Палюх а Жалитина 1, Єлена Кравс в Белза 1, Катєрина Жарська (Теодо-зия) в Белза 1, Іван Сухий (Вас.) 1, Теодор Галайт 1, Мих. Ліскевич а Відня 20, Олєкс Харатнович а Белза 1, Антін Мартинювич а Белза 1, в пущи в Осердові 1503, проф. Юл. Недзєцький а Львова 5 К, Франц Лісецький а Перемисла 5, читальня „Просвїта“ в Угнові 20, кружок „Рідної школи“ в Гільчу 1227. Разом 1.129 К 29 с.

Всім жертводавцям щирє Спасибіг. Даль-ші жертви просимо слати на книжочку ч. 300 „Народний Дім“ в Белзі. За Комітет: о. Лука Салук, катєхит в Белзі.

— **З залїзничі.** Ц. к. Дирекція державних залїзниць у Львові розписала офертову ліц-тацію на обняте достапи дерева і камінного вугля закуповуваного функціонерами залїз. в службі цивільній і емеритами замешканими у Львові, як також функціонерами почтовими і поліційними, що повнять службу на стації у Львові. Ближні услїя подані в часті інсе-ративній „Gazet-и Lwowskiej“ крім сего ін-формує про них відділ IV для служби вар-статів ц. к. Дирекції залїз. держави. у Льво-ві, ул. Красїдних ч. 18. а, II. поверх, двері 34. Завначує ся, що оферти мають бути внесені на спеціальних формулярах найпавішє до 15. жовтня 1912 до год. 12. в полудні.

Посмертні оповістки.

Антін Щєрбовський, директор канцелярії „Związk-y ochotniczych straży pożarnych“, помер у Львові дня 24. с. м. по довгій недугі в 53. р. житя. Покійний був родом з західної Галичини і учительовав на селі. Потім всту-пив до пожарної сторожи в Кєнтах, був на-чальником пожарної в Осьвенцімі і від 1897. став секретарем „Zw och. str. poż.“ у Льво-ві. На тім становищі прислужав ся незви-чайно околє розвитку пожарництва в Галичи-ні. Яко довголітній редактор „Przewodnika pożarniczego“ видав 76 пожарних книжочок і остворив тим чаном польську пожарну літе-ратуру. Одну з его брошурок п. а. „Пожар-ництво“ переробив на нашу мову п. К. Ках-

никевич. До Русинів відносився як покійник з особливою симпатією і ніколи не відказував своїй допомозі при улагодженні курсів пожежництва будьто у Львові в „Соколі“ будьто на провінції. Перший руский курс пожежництва перейшов бл. п. Щербовський в пожежній „Соколі“ в Скнялові коло Львова дня 21. цвітня 1903. р. Завдяки йому удержувалися приязні взаємини між львівським „Соколом“ як осередком товариством пожежних філій а „Związk-om“. Похорони відбудуться в нині, на яких являть ся також відпоручники „Сокола-Батька“. В. в. п.!

Всячина.

— Величезний пожеж лісів вибух в губерній пермській зовсім сибірської велізниці межі Європою а Азєю. Зелізняча комунікація з Сибіром тимчасово перервана, бо останній поточний поїзд лише з великою небезпечкою переїхав через місце пожежі, а машиніст мало не удушив ся. В понеділок обняв пожеж станція і село Баская. В огни мало згоріли 20 селян. Коло станції Часовая загрожують пожеж копалинам французького товариства. Ратунковою акцією є заняті тисячі робітників. На просторі велізничного шляху обняв вже пожеж велізнячі пороги.

— Демонстрація сліпців. Улиці Лондона представляли сими днями цікавий вид. Устроїли іменню демонстраційний похід лондонські сліпці. Сліпі мужики, жінки і діти ішли, тримаючи ся за руки, перед ними поступав провідник, очевидно видючий. Сему походу товаришили товни цікавих. Похід удав ся на площу Трафальгар, де відбуло ся віче. Виголошено ряд промов на тему „сліпоті властивий“, що не хотять видіти нужди сліпців. Між бесідниками було також двох сліпців. Зібрані доматили ся заложити для сліпців технічних шкіл і занятя в спеціально для них основаних державних або сільських вартатах. Крім сего звертали бесідники увагу, що заосмотрене на старість повинно бути вище для сліпих, ніж для видючих.

— Походжене Мадярів. Старий дослідник мадарської історії, Герман Вамбері, приготував тепер новий науковий твір про походжене Мадярів, який після мадарських часописців, що знають вже зміст книжки, будять на Угорщині велике вражіння. Вамбері поборою дотеперішні перекази про побідний похід Мадярів під проводом Арпада на Угорщину і здобуття їх нової вітчизни. Учений сей уважає Мадярів за мішанців фінського живла зі середноазійськими Турками і то таких, що дві третини припадають на турецьке живло. Мадяри не прибули до Угорщини через нинішню Галичину і Карпати, як про се вічно говорять ся і пишуть, але так, як всі Монголи ішли зовсім Дунаю. Імя Арпад не є іменем особи, але означає лише вождя. Різні фінські і турецькі племена кочували по полудневій Європі, аж вкінці дійшли на угорську рівнину, поселили ся тут і поібно тоді зіляли ся в один нарід.

— Французкий міністер війни на кони Французкий міністер війни, Міллеранд, хотів конче научити ся їздити на коні, щоб міг брати участь в військових маневрах. В тій цілі прихитив „incognito“, кілька разів до військової уїданиці, де мав его учати їздити поручник, один з найлучших їздців. Мимо сего Міллеранд робив дуже слабкі поступки. Інструктор міністра приглядав ся з чудованем і з найвищим згіршенням Міллерандови, якому легше було виголосити 10 бесід, чим сісти на коня. Вкінці знетерпеливши ся крикнув: „До ляха! Та ви не умієте сидіти в сідлі. Де служите? В якій полку? Ви є хіба поручником резерви в піхоті, бо неможливо, щоб Франція мала таких неадарних жовнірів! В случаю війни ви не висиділи б ані одної години на коні. Прямо сором з такими жовнірами!“ Міллеранд вислухав терпеливо сі слова. „Де служите?“ — спитав знова поручник. — „В Парижі!“ „А який степень?“ — „Ніякого не маю, пане поручнику“. — Що? Ніякого. — „Ні, пане поручнику, бо я маю се нещасте, що єсьм міністром війни“. В тій хвилі випрямив ся поручник по військовому і недовіряючи, споглядав на свого найвищого старшину, якого перед хвилею так страшно влядав. Від того часу Міллеранд вже більше не показав ся на науці їзди верхом.

Телеграми

з дня 26. вересня.

Чернівці. Переговори що до санації райфаїзеньських кас покінчено. Середником до санації має бути одержане позички при помочи буковинського сойма. Сойм має затигнути 4 і пів-процентову позичку в висоті 15 мільонів корон, з чого 11 міль. має виплатити чеському банку, а 4 міль. мають піти на покриття недобору райфаїзеньських кас. Не знати певно, чи буковинський сойм згодиться на сю полагоду.

Сучава. (ТКБ). З причини довгого дощу піднесла ся Сучава недалеко міста Сучави о 2'10 м. понад звичайний станці перервала охоронний вал, заливаючи в двох громадах значні простори. Жандарми виганяють селян з сусідних сіл. Зелізнячий міст межі Іцканами а Сучавою загрожений. Шлях Бородіно-Селетин ушкоджений, дворець в Бородіно стоїть частинно під водою. На загрожене місце вислали 100 піонерів. У вторник устав дощ і опала вода.

Париж (ТКБ). Вел. кн. Микола відїхав з поворотом до Петербурга.

Париж (ТКБ). Агенція Гаваса доносить в Перпіган, що батальон 24. колоніального полку піхоти одержав приказ вирушити до Тулона і приготувати ся там до виїзду на Крету і Самос.

Церберс (ТКБ). З Барцельони доносять, що там вибух загальний страйк катальонських велізнячків. Роблять перешкоди в русі. Віїсько старає ся уможливити частинно комунікацію.

Берлін. З Байрута доносять, що в однім мечеті в Дамашку оголосив оден з шейків себе за пророка. З револьвером в руці вклав на вулицю і виголощував агітаційні бесіди проти християнства. Потім впаав до базару і зранив там одного з православних. Оден офіцер вибав шейкова з рук револьвер і зловив его. Заходять підозріння, що задумано рівню християн і що сей шейк робив се з приказу політичної організації.

Царгород. (ТКБ). Після достовірних вістий відбудуть ся маневри в повітах: Адрианополі, Солуні, Монастирі і Коссово. Тим маневрам приписують велике значіння.

Солунь. (ТКБ). На почтовий поїзд Царгород-Солунь доконано недалеко стації Сальманлі замаху при помочи кількох машин. З сего причини поїзд спізнив ся 5 годин. З подорожних виїшли всі ціло.

Царгород. (ТКБ). Міністерство війни оголошує звіт про борби коло Тріполіса дня 21. с. м. Після сего звіту напала італійська колюмна на горбок Сиділіяль в оазі Ляад. Колюмна складала ся з 3 полків піхоти і полку кінноти і 5 батарей. Помогали їм і вогні кораблі Колюмну ту змушено до цофнення, італійці однак задержали Сиділіяль. По італійській стороні було 600 убитих, а 1 поручник і 1 рядовик дістали ся до неволі. Друга колюмна напала на горбок Магамур, налучила однак на сильний опір Турків і Арабів. Італійці знова вернули і зумли відбити армату. Мимо сего мусили перед вечером опустити згаданий горбок і цофнутися до Гартареш, маючи 500 убитих і ранених. Турецьке військо понесло в першій борбі страту в 100 убитих і ранених, в другій в 100 убитих і 250 ранених.

Господарські, промислові і торговельні вісті.

— Комуніат Краєвого Союзу для збуту худоби в торгу на безроги у Відні, дня 24. вересня 1912.

Загальний вігн виносила 17.979 штук.

Ціни: Безроги галицькі, молоді, легкі, Пріма 120 до 132 К, тяжкі і товсті, Пріма 138 до 144, середні і гірші 100 до 120 К, старі і вибрактовані 80 до 100 К.

Тенденція: Торг сей був о 1.488 штук менший супроти попереднього. Мимо слабшого згогу ціни лишились незмінені.

Спілки приваженні до Краєвого Союзу для збуту худоби у Львові доставили 339 штук на 621 штук, продавши через Хліборобську Агенцію для продажі худоби.

ЦЕРКОВНА ТОРГОВЛЯ

„ДОСТАВА“

Львів, ул. Руска 20, — Станіславів, ул. Смольні 1, Перемішль, Ринок 26.
Удержує найкращий вибір всяких церковних річий. — Злучає найлучших артистів для виготовлення іконостасів, престолів, кивотів і др. Приймає у Львові золоченя чаш і всякі направи. Задана досі загальні признани.
366180сс

БЮРО ТЕХНІЧНЕ архітекта **ВАСИЛЯ НАГІРНОГО** у **Львові**, Ринок 36 (дім „Народної Торговлі“) згл. ул. На скалці 3. виготовляє пляхи і кошториси на будівлі церков, домів парохіяльних, народних домів, читалень і прочі будівлі.
442(12)

Ол. Барвіньський: *Значіння українсько руского народу для Австро Угорщини* (перекл. розвідки в *Oesterreichische Rundschau* а 1. мая 1912) ціна 20 сотаків. Дістати можна в книгарні Н. Товариства ім. Шевченка у Львові.

Музичні струменти як: скрипки, цитри, клярнети, труби, мандоліни і т. д. а також ровери та прибори до тахже, поручає по дешевших цінах як деінде: **Укр. висилковий дім „ОРКАН“** Львів, Коперника 18. Соколам і Січам, ученикам і учителям великий опуст. Також на рати.
388(20)

Брошуру:

Йосиф II. чи Ян Казимир? (з нагоди святкування мимомі 250-літньої річниці естроєння Львівського Університету). можна набути в Адміністрації „Руслана“ і в книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові по 30 сот. за примірник.

Накладом **Piusverein-u** появляв ся гарно виконані ілюстровані перепісні листки з малюнками артиста-малюра Асмана, які представляють найлучше займаючі сцени з другої турецької облоги Відня.

Сі листки висилає

Kanzlei des Piusvereines,

Wien, I. Bäckerstrasse 9.

по 1К 60 с за серію (20 листків) разом з поштовою оплатою. Поодинокий листок коштує 10 сот. Замовлення належить вислати на вище згадану адресу.

Рух велізничних поїздів

обов'язуючий з дня 1. мая 1912 р. після часу середно-європейського.

Замітка. Поїзди поспішні означені грубим друком. Години пічні від 00 вечером до 539 рано означені підтеркненням чисел мінутах.

Віїзз з Львова

з головного двірця:

До Кракова: 12:35, 3:40, 8:22, 8:35, 2:05§, 2:45, 3:45*, 5:46†, 6:05, 7:00, 7:30, 11:10.
*) до Ряшева, §) від 15/5 до 30/9 включно що дня. †) до Мшани.
До Підволочиск: 6:10, 10:35, §2:16, 2:27, 2:50†, 8:40, 11:13.
†) до Красного, §) від 15/5 до 30/9 включно що дня.
До Черновців: 2:50, 6:10, 9:15, 9:37, 2:25, 3:05*, 6:28†, 7:58*, 11:00.
*) до Станіславова, †) до Коломиї. *) до Холорова кожного попереднього дня перед неділею і святком.
До Стрия: 6:00, 7:30, 10:02 §), 1:45, 6:50, 11:25. §) від 16/6 до 8/9 включно лише в неділю і рим.-кат. свята.
До Самбора: 6:58, 9:05, 3:50, 10:56.
До Сокаля: 7:35, 2:21, 8:00, 11:35*. *) до Рави рускої (лише в неділі).
До Яворова: 8:40, 5:45.
До Підгаць: 5:55, 4:53.
До Стоянова: 7:55, 5:20.

в двірця „Львів-Підзамче“:

До Підволочиск: 6:25, 10:55, 2:29*, 2:42, 3:07†, 9:01, 11:30.
†) до Красного, *) від 15/5 до 30/9 включно що дня.
До Підгаць: 6:09, 1:21*, 5:15, 10:40§). *) лише до Винник. §) до Винник лише в суботу і неділю.
До Стоянова: 8:12, 5:38.

в двірця „Львів-Личаків“:

До Підгаць: 6:28, 1:40*, 5:36, 10:59§). *) лише до Винник. §) до Винник лише в суботу і неділю.
Поїзд поспішний з Львова до Підволочиск відїздить о год. 2 мін. 16 по полудні в перону 2, Нр. сходів II.
Поїзд особовий з Львова до Красного відїздить о год. 2 мін. 50 по полудні із західного тору перону 4 Нр. сходів IV.
Поїзд особовий з Львова до Станіславова відїздить о год. 2 мін. 35 по полудні в перону 3 Нр. сходів III.

з головного двірця:

До Брухович: що дня: 6:02, від 1/5 до 15/9: 4:21.
До Янова: що дня від 1/5 до 30/9: 10:15, 3:03 в неділі і рим.-кат. свята: від 5/5 до 8/9: 1:26.

Віїзз до Львова

на головний дворець:

З Кракова: 2:22, 5:45, 7:25, 8:30, 10:05, 1:10*, 1:30, 2:00§), 5:40, 7:25†, 8:25, 9:50.
*) в Тарнова, §) від 15/5 до 30/9 включно що дня. †) в Мшани 15/6 до 30/9 включно що дня.
З Підволочиск: 7:20, 11:30, 1:30 §), 2:15, 5:30, 10:30, 10:48†).
†) в Красного, §) від 15/5 до 30/9 включно що дня.
З Черновців: 12:05, 5:15§), 5:45†), 7:40, 10:25*, 1:55, 5:52, 6:28, 9:34.
*) зі Станіславова, †) в Коломиї, §) в Холорова кожного слідуючого дня по неділі і святі.
Зі Стрия: 7:28, 11:40, 4:25, 6:45, 10:19 §), 11:00. §) від 16/6 до 8/9 включно лише в неділі і рим.-кат. свята.
З Самбора: 7:50, 9:55, 2:10, 8:30.
Зі Сокаля: 7:10, 1:25, 7:57.
З Яворова: 8:12, 4:20.
З Підгаць: 11:10, 10:20.
Зі Стоянова: 10:01, 6:30.

на дворець „Львів-Підзамче“:

З Підволочиск: 7:01, 11:11 1:36*, 2:00, 5:10, 10:12, 10:31†).
†) в Красного, *) від 15/5 до 30/9 включно що дня.
З Підгаць: 7:26*) 10:40, 6:29*) 10:01, 12:00§). *) в Винник, §) в Винник лише в суботу і неділю.
Зі Стоянова: 9:42, 6:11.

на дворець „Львів-Личаків“:

З Підгаць: 7:08*, 10:31, 6:11*, 9:41, 11:43§). *) в Винник, §) в Винник в суботу і неділю.
Поїзд поспішний з Львова до Підволочиск відїздить о год. 2 мін. 16 по полудні в перону 2, Нр. сходів II.
Поїзд особовий з Львова до Красного відїздить о год. 2 мін. 50 по полудні із західного тору перону 4 Нр. сходів IV.
Поїзд особовий з Львова до Станіславова відїздить о год. 2 мін. 35 по полудні в перону 3 Нр. сходів III.

Локальні поїзди.

на головний дворець:

З Брухович: що дня 6:55.
в неділі: від 1/5 до 30/9: 7:43.
З Янова: що дня від 1/5 до 30/9: 1:11, 9:10.
З Винник: лише в суботу і неділю: 12:16.